

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

Rok szkolny 2021/2022

1. Nauczanie geografii odbywa się zgodnie z programem edukacyjnym wydawnictwa Nowej Ery, pt: „*Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa*” autorstwa Ewy Marii Tuz, Barbary Dziedzic, zgodnego z obowiązującą podstawą programową.
2. Program realizowany jest tygodniowo w kolejnych klasach w ciągu: w kl. V – 1 godz./tyg., w kl. VI – 1 godz./tyg., w kl. VII – 2 godz./tyg., w kl. VIII – 1 godz./tyg.
3. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach: wiedza i jej stosowanie w praktyce, kształcone umiejętności oraz aktywność i zaangażowanie w praktyce.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z geografii w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
5. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
  - *posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,*
  - *posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,*
  - *posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, specyficznych trudnościach w uczeniu się,*
  - *objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.*
6. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
  - **prace pisemne:**
    - **sprawdziany (klasówki)** obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
    - **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane,
  - **praca i aktywność na lekcji,**
  - **odpowiedzi ustne,**
  - **prace domowe,**
  - **wyniki pracy grupowej,**
  - **prace długoterminowe** np. obserwacje przyrodnicze, referaty, prezentacje multimedialne, plakaty,
  - **aktywność poza lekcyjna** np. osiągnięcia w konkursach, akcjach charytatywnych, proekologicznych.
7. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).
8. Informacje o osiągnięciach i postępach ucznia w nauce nauczyciel przedstawia uczniowi na bieżąco, a rodzicom (prawnym opiekunom) podczas zebrań klasowych odbywających się według harmonogramu opracowanego przez Dyрекcję Szkoły, a także podczas indywidualnych konsultacji z nimi.

9. Bieżące ocenianie dokonywane jest systematycznie
10. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego .
11. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
12. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach V- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skrótów:
- o **6** – *celujący /cel/*
  - o **5** – *bardzo dobry /bdb/*
  - o **4** – *dobry /db/*
  - o **3** – *dostateczny /dst/*
  - o **2** – *dopuszczający /dop/*
  - o **1** – *niedostateczny /ndst/*
13. W ocenach częściowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie. Nauczyciel może te znaki stosować również jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie trzech znaków „+” daje ocenę bardzo dobrą, zebranie trzech znaków „-” daje ocenę niedostateczną.**
14. Dopuszcza się stosowanie skrótów w dzienniku: **np.** – **nieprzygotowany**, **nb.** – **nieobecny**.
15. **Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:**
- o nauczyciel **ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem**,
  - o sprawdzian **poprzedza powtórzenie** i utrwalenie wiadomości,
  - o sprawdzian zwykle **będzie trwał 1 godzinę lekcyjną**, a kartkówka do 20 minut,
  - o uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania
  - o nauczyciel ma **14 dni na sprawdzenie** i ocenę sprawdzianu,
  - o nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego,
  - o oceny ze sprawdzianu podawane są najpóźniej **na tydzień** przed klasyfikacją
  - o Uczeń, który opuścił pracę klasową z przyczyn usprawiedliwionych pisze pracę klasową w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
  - o uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, może ją poprawić w ciągu dwóch tygodni. Termin i czas wyznacza nauczyciel.
  - o W przypadku poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu pisemnego do dziennika wpisywane są obie oceny i traktowane są jako dwie oceny częściowe;
  - o uczeń **może poprawić raz każdą ocenę z prac pisemnych:** ze sprawdzianów i kartkówek z trzech tematów,
16. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
- o **poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny**
  - o **30%-49% – dopuszczający**
  - o **50%-74% – dostateczny**
  - o **75%-89% – dobry**
  - o **90%- 99% – bardzo dobry**
  - o **100%– celujący.**
17. aktywność na zajęciach (oceniana za pomocą „+” i „-”, gdzie 4 x „+” = bdb, a 4 x „-” = ndst). Prace domowe oraz odpowiedź ustna również mogą być oceniane za pomocą systemu punktowego: +/-.

18. Uczeń ma prawo **dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji** bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym wpisując datę zaistnienia zdarzenia.

19. Przyjmuje się następujące wagi ocen:

- waga 5: sprawdzian
- waga 4: wypowiedz ustna, projekt, udział w apelach, działalność artystyczna i kulturalna
- waga 3: kartkówka, zadanie dodatkowe
- waga 2: czytanie tekstu ze zrozumieniem, aktywność, recytacja, wypowiedź pisemna, udział w konkursach szkolnych, ocena z zeszytu ćwiczeń
- waga 1: zadanie domowe, zeszyt, referat

Wagi ocen mogą ulec zmianie w przypadku zajęć zdalnych.

20. Oceny semestralne wystawia się na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych zawartych w następujących progach zawartych w WSO.

21. W procesie oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań** – ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

- **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
  - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
  - uzyskał tytuł laureata lub finalisty wojewódzkiego konkursu przedmiotowego,
  - osiąga sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych,
- **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
  - rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
  - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
- **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,

- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
  - ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
  - rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;
- **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
  - nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

22. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, potwierdzone opinią poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z zaleceniami poradni. Polega to między innymi na:

- wydłużeniu czasu pracy,
- mniejszej ilości zadań,
- indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,
- innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań.

23. Ocena wystawiana na koniec drugiego okresu jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.

Mariola Kotuła